

VAGİNAM AKINTILARDAN İZOLE EDİLEN MİKROORGANİZMALAR VE BAZI ANTİMİKROBİKLERE DUYARLILIKLARI

Dr. Şerafettin Yılmaz (x)
Dr. Ayşe Alptürk (xx)
Arş. Gör. Osman Aktaş (xxx)

ÖZET:

Vaginal akıntı yakınması ile Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastahanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine 1-10-1984 ve 31-12-1984 tarihlerinde başvuran 50 hastadan izole edilen mikroorganizmalar ve bunların bazı antimikrobiklere duyarlılıkları incelendi. Sonuçlar ayrıca literatürle karşılaştırıldı.

GİRİŞ VE AMAÇ:

Tüm jinekolojik hastalıkların üçte birinde görülen vaginal akıntı yakınması (lökore) vaginitislerin önemli bir bulgusu olup vaginitis etkenleri genelde bakteriler, mantarlar, parazitler ve kimyasal ajanlardır. Çeşitli etkenlerle vagen pH sı değişerek temel florası bozulmakta ve patojen etkenler yerleşmektedir (1-3). Kadınlarda vagen florası yaş, örf ve adetler temizlik, kimyasal madde uygulanması gibi nedenlere bağlı olarak farklılıklar gösterir (1,4).

Vagina'nın temel florası streptokok, stafilokok, döderlein basili, difteroidler, mantarlardır. Normalde bulunan laktobasiller vagina salgısını karakterize eden asiditenin korunmasında önemli rol oynarlar. Deskuame epitel hücrelerinin glikojenini fermente ederek laktik asit yapar. Böylece oluşan düşük pH lı ortama patojenler yerleşemez (1,5,6).

Vaginal enfeksiyonlarda çeşitli ajanlar etken olur. Bunlar Trichomonas vaginalis, Monilia, Candida, Herpes virüsü, Gonokoklar, Gram (-) basiller, patojen streptokoklar ve stafilokoklardır (1,7,8,9,10,11). Bu etkenlerin herhangi birisiyle

---

(x) Atatürk Üniv. Tıp Fak. Klinik Bak. ve İnf. Hast. Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve Başkanı,
Doçent Doktor.

(xx) Aynı klinik araştırma görevlisi.

(xxx) Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı Araştırma Görevlisi.

oluşan vaginitislerde genel olarak akıntı, kaşıntı, idrar yaparken vulvar irritasyon, hoş olmayan koku gibi yakınmalar vardır (1,2).

Çeşitli araştırmacılara göre ergenlik çağındaki kadınlarda vaginal salgı mikroskopik olarak incelenerek temizlik derecelerine göre üç gruba ayrılmıştır:

1. Derece temizlik gösteren salgıda Döderlein basilleri ve epitel hücreleri,
2. Derece temizlik gösteren salgıda Döderlein basilleri yanında Gram olumlu koklar, Gram olumsuz çomaklar,
3. Derece temizlik gösteren salgıda ise fazlaca lökosit, Gram olumlu koklar, Gram olumsuz çomaklar, mantarlar, Trichomonas vaginalis, diğer mikroorganizmalar bulunur (12). Genellikle vaginal akıntı şikayeti 3. derece temizlik gösteren hastalarda bulunur (13,14).

Kadınlarda çok görülen vaginal akıntı yakınmaları nedeni ile 50 vaginal akıntı örneğinin mikrobiyolojik incelenmesi yapılmış ve etken olarak izole edilen mikroorganizmaların bazı antimikrobiklere duyarlılıkları incelenmiştir.

GEREÇLER VE YÖNTEM

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastahanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniğine 1-10-1984 ve 31-12 1984 tarihleri arasında başvuran ve akıntı şikayeti olan 50 hastadan çift eküvyonla alınan inceleme maddesi direkt olarak Gram ve metilen mavisi ile boyandı; kanlı, EMB ve çikolata besiyerlerine azaltma yöntemiyle ekimler yapıldı. Kültür sonuçları usulüne uygun olarak değerlendirilip izole edilen mikroorganizmalar tanımlanıp bazı antimikrobiklere karşı duyarlılıkları incelendi.

BULGULAR

İncelenen 50 vaginal akıntının % 40 ında normal vagen florasını oluşturan mikroorganizmalar, % 46 ında patojen mikroorganizmalar üredi. Geri kalan % 14 ünde üreme olmadı.

Bulgularımızı tablo I, II, III de özetledik.

TABLO: I- 50 VAGİNAL KÜLTÜRÜN SONUÇLARI

Vaginal Kültür Sonuçları	Olgu Sayısı	Yüzde
Normal vagen florası	20	40
Patojen üreme olanlar	23	46
Üreme olmayanlar	7	14
TOPLAM	50	100

TABLE: II- Vaginal Akıntıdan İzole Edilen Mikroorganizmalar ve Bunların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.

Mikroorganizmalar	Yaş Grupları				Toplam
	(15-19)	(20-29)	(30-39)	(40-50)	
Escherichia coli	1	7	2	1	11
Diphteroid basil	2	5	7	3	17
Beta Hem. Streptococcus	2	3	—	—	5
Alfa Hem. Streptococcus	—	1	1	—	2
Staphylococcus aureus	1	2	1	—	4
Staphylococcus albus	2	7	5	3	17
Candida albicans	—	1	1	—	2
Enterobacter aerogenes	—	1	1	—	2

Tablo: III- Vaginal Akıntıdan İzole Edilen Patojen Mikroorganizmaların Bazı Antimikrobiklere Karşı Duyarlılıkları

ANTİMİKROBİK	MİKROORGANİZMALAR					
	E. Coli		S. Aureus		E. Aerogenes	
	S	R	S	R	S	R
Lincomycin	—	11	2	2	—	2
Penicilline	1	10	2	2	—	2
Aminobenzyl Penicillin	1	10	3	1	—	2
Sulfametoksazol-Trimet- hoprim	2	9	2	2	—	2
Streptomycin	7	4	3	1	1	1
Aminosidin Sulfat	7	4	3	1	1	1
Gentamisin Sulfat	10	1	4	—	1	1
Sefoperazon sodyum	2	9	4	—	1	1
Sefazolin sodyum	2	9	4	—	1	1
Tobramisin Sulfat	11	—	4	—	1	1

S: Sensitif R: Rezistan

TARTIŞMA VE SONUÇ

Konu ile ilgili oldukça çok sayıda ve çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Yapılan benzer bir çalışmada % 28,2 oranında E. coli izole edilmiştir (17). Yine aynı konuda iki ayrı çalışmacı % 23,4 ve % 42 oranında E. coli izole etmişlerdir (12,18). Biz ise çalışmamızda % 22 oranında E. coli saptadık. Oranın düşük oluşu çoğu hastanın hastahaneye gelmeden antimikrobik almış olmasına bağlanabilir.

Gram negatif bakterilerden % 4 olguda *Enterobacter aerogenes* tespit ettik. Bu oran daha önce yöremizde yapılan bir çalışmada 13,5 olarak saptanmıştır (19).

Çeşitli araştırmacıların yaptıkları çalışmalarda gram pozitif koklardan; Kurtpınar (17) Beta hem. streptokokları % 12,3, *Staphylococcus albusu* % 10,6, *Staphylococcus aureusu* % 5,5, Yılmaztürk (11) *S. Albusu* % 76, *S. aureusu* % 14,5, Alfa hem. streptococusu % 6,2, Beta hem. streptococusu % 2,7 olarak saptamıştır. Bizim çalışmamızda ise *S. aureus* % 8, *S. albus* % 34, alfa hem. streptococcus % 4, Beta hem. streptococcus ise % 10 oranında belirlendi.

Çalışmamızda *Candida*, *Trichomonas vaginalis* ve öteki mantarlar üzerinde özel olarak çalışılmadı. Buna rağmen % 4 oranında *Candida albicans* kanlı besiyerinde üredi. Bir çalışmacı, özel kültür vasatında % 10,3 oranında *Candida albicans* ürediğini saptamıştır (12).

S U M M A R Y

THE MICROORGANISMS ISOLATED FROM VAGINAL FLOWS AND THEIR SENSITIVITY TO SOME ANTIMICROBICS

The microorganisms were isolated and their sensitivity to antimicrobics were examined, obtained from 50 patients with vaginal flows complaints, who applied to Atatürk University Medicine Faculty Araştırma Hospital Gynecology polyclinic at 1-10-1984 to 31-12-1984.

KAYNAKLAR

- 1- Hiward, N., Jones, N.: Kadın Hastalıkları (Tercüme) Menteş Kitabevi, İstanbul, 1985.
- 2- Çanga, Ş. Önder.: İ. Kadın Hastalıkları (Jinekoloji) Ankara Üniversitesi Tıp Fak. Yayını, 1968, Ankara.
- 3- Schell, J.D, Meinrenken, H: Cytology and microbiology of the vagina, S. Karger, Basel, 1975.
- 4- Sağver, Y. Altun, H.: Sosyo-Ekonomik durumu farklı toplumlarda vagen ve serviks mikroflorası, Mikrobiol. Bült. 12: 191, 1978.
- 5- Jawetz, E.: Review of Medical Microbiology, Lange Medical Publ, 12th ed. p, 253, California, 1976.
- 6- Onul, M.: Sistemik infeksiyon hastalıkları, Hacettepe Taş. Kitapçılık Limited Şti. Ankara, 1983.
- 7- Arısan, K.: Gebelerde vaginal mycosis, Anadolu Kliniği, 14: 16, 1974.

- 8- Kansu, S.: Ankara'da 562 vakada vagen florasının mikolojik yönden tetkiki, Türk Hij. Terc. Biyol. Derg. 23: 90, 1963.
- 9- Sağver, L.: Sosyo-Ekonomik durumu farklı toplumlarda vagen ve serviks mikroflorası, 15, Türk Mikrobiyoloji Kongresi Kitabı s: 612, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1972.
- 10- Sertel, F. Bilgehan, H.: Bölgemizde vaginal Trichomoniasis. Ege Üniversitesi Tıp Fak. Mecm. 6: 311, 1967.
- 11- Yılmaztürk, M.: Vaginal Akıntuların Mikrobiyolojik Yönden Sınıflandırılmasına Değın Öneri. Ege Üni. Tıp Fak. Mecm. 10: 143, 1971.
- 12- Kasımoğlu, Ö.: Vaginal Akıntılardan İzole Edilen Bakteriler ve Antibiyotikle-re Hassasiyetleri. İstanbul, Üni. Tıp Fak. Mecm. 41: 78, 1978.
- 13- Boycott, J.A.: The nature of vaginal discharge, Lancet, 1: 1071 1961.
- 14- Gürgüç, C.A.: Doğum Bilgisi, Ankara Üni. Basımevi, Ankara 1972.
- 15- Baykal, M. Belgin, E.: Vaginal ve servikal akıntılarda listeria monositogenez insidansı. Mikrobiyoloji Bülteni, 12: 211, 1978.
- 16- Akşit, F. Akgün, Y. Say, O.: 600 Vaginal Kültürün Mikrobiyolojik Değerlendirilmesi, Mikrobiyoloji Bülteni, 15, 95: 1981.
- 17- Kurtpınar, H. Arıkan, E.: Diyarbakır genelev kadınlarının vagen akıntularından soyutlanan patojen ve nonpatojen bazı bakteriler. Diyarbakır Tıp Fak. Derg. 4: 229 1975.
- 18- Yüksel, S.: Aerob ve fakültatif anaerob vagen florası. Sigorta Sağlık Dergisi 8: 225, 1966.
- 19- Saygı G.: Vaginal Akıntı Örneklerinden Soyutlanan Trichomonas Vaginalis ve Diğer Mikroorganizmalar Üzerinde Bir Çalışma. Doç Tezi Erzurum 1978.